

Aan staatssecretaris Van Dam
Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 1 maart 2016
Betreft: Hernieuwde goedkeuring glyfosaat

Geachte heer Van Dam,

Graag wil ik u wijzen op onze zorgen over de mogelijke verlenging van de toelating van het onkruidbestrijdingsmiddel glyfosaat, de werkzame stof in tal van herbiciden, in Europa voor een periode van nog eens vijftien jaar.

Vorig jaar classificeerde de International Agency for Research on Cancer (IARC) van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) glyfosaat, na een diepgaande analyse door 17 onafhankelijke experts die alleen gebruik maakten van onafhankelijk en publiek toegankelijk wetenschappelijk onderzoek, als "waarschijnlijk kankerverwekkend voor de mens".¹

Ook op Europees niveau is glyfosaat onderzocht. De Europese organisatie voor de voedselveiligheid (EFSA) en de Europese Commissie kwamen, anders dan de WHO, tot de conclusie dat glyfosaat voor de mens noch een risico op kanker, noch andere gezondheids- of milieu gerelateerde risico's met zich mee bracht.² Op basis van het advies van EFSA gaf de Europese Commissie groen licht voor de hernieuwde toelating van glyfosaat in de Europese Unie. Naar verwachting zullen lidstaten volgende week tijdens de eerstvolgende bijeenkomst van het Permanente Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders stemmen over het voorstel van de Commissie om glyfosaat opnieuw voor een periode van 15 jaar toe te laten.

De argumenten waarmee de Europese autoriteiten de wetenschappelijke bevindingen van IARC naast zich neer leggen stuitte op hevige kritiek van onafhankelijke wetenschappers en toxicologische experts.³ Afgelopen maand maakte ook de Franse voedselveiligheidsautoriteit ANSES bekend dat zij de zorgen van het IARC deelt en aandringt op een onmiddellijk aanvullend onderzoek naar de risico's van glyfosaat door het Europees agentschap voor chemische stoffen (ECHA).⁴

---

¹ <http://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/MonographVolume112.pdf>

² <http://www.pan-europe.info/press-releases/2015/11/efsa's-un-scientific-opinion-glyphosate-not-carcinogen>

³ http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/Prof_Portier_letter.pdf

⁴ <https://www.anses.fr/en/content/anses-opinion-carcinogenic-nature-glyphosate-humans>

Dat de industrie testen en resultaten voor de beoordeling van haar eigen producten aanlevert is op zich al problematisch, en trekt de validiteit en betrouwbaarheid van data in twijfel. Het is onacceptabel dat de Europese Commissie gebruik maakt van door industrie aangeleverde onderzoeken, die niet onafhankelijk of publiek toegankelijk zijn.

In een recente uitspraak uitte de Europese Ombudsman stevige kritiek op de Directory of Health (DG Sante) van de Europese Commissie voor wanbeheer bij het autoriseren van pesticiden. DG SANTE hanteerde een werkwijze waarbij bestrijdingsmiddelen al op de markt konden worden gebracht terwijl een aantal vereiste risicobeoordelingen ontbrak. Deze studies, waaronder dierproeven, mochten producenten later aanleveren – en zelfs dat is volgens de ombudsman in een aantal gevallen niet gebeurd. De door de ombudsman geconstateerde fouten dreigen in de hernieuwde toelating van glyfosaat opnieuw te worden gemaakt. Via de media hebben wij vernomen dat de Commissie de aanvragers van de hernieuwde toelating tot augustus 2016 de tijd geeft om met aanvullend onderzoek over de vermeende hormoonverstoring door glyfosaat te komen.⁵ Dit terwijl onafhankelijke wetenschappers al geruime tijd wijzen op de hormoonverstoring door glyfosaat.⁶

Het gebruik van glyfosaat neemt wereldwijd toe. Sporen van glyfosaat zijn ontdekt in de urine van consumenten en in verschillende producten zoals brood en recentelijk bier.⁷ Uit recent door Greenpeace openbaar gemaakte cijfers van de verkoop van bestrijdingsmiddelen in Nederland, blijkt dat het gebruik van glyfosaat in Nederland vijf keer hoger ligt dan de statistieken van het CBS doen vermoeden.⁸ In Nederland wordt jaarlijks meer dan 700.000 kilo glyfosaat verkocht.⁹

Rekening houdend met de negatieve gevolgen van blootstelling aan glyfosaat voor mens, dier en milieu, en het gebrek aan wetenschappelijke consensus tussen toezichthouders en onafhankelijke wetenschappers, vragen wij u met klem om het voorzorgsbeginsel in acht te nemen, de gezondheid van de mens en het milieu voorop te stellen, en dringende maatregelen te treffen om een verlenging van de toelating van deze schadelijke stof in Europa te voorkomen.

---

5 http://www.theguardian.com/environment/2016/feb/24/weedkiller-glyphosate-controversial-european-commission-plans-relicense?CMP=tw_t_gu

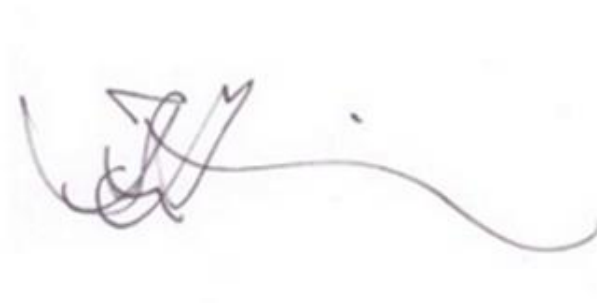
6 <http://www.greenpeace.nl/Publicaties-2011/Herbicide-tolerance-and-GM-crops/>

7 <http://www.omicsonline.org/open-access/detection-of-glyphosate-residues-in-animals-and-humans-2161-0525.1000210.pdf>

8 <http://www.greenpeace.nl/pesticidesleak/>

9 <http://www.greenpeace.nl/Global/nederland/report/2016/duurzame%20landbouw/gewasbeschermingsmiddelen/Vergelijking%20NEFYTO%20afzetdata.pdf>

Met vriendelijke groet,

Ilse Griek
Directeur foodwatch

Namens:

